ЕЛПРОМ ХЕВИ ИНДЪСТРИС АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2021 година.

ЕЛПРОМ ХЕВИ ИНДЪСТРИС АД

За годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

Съдържание

Обща информация 5

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 6

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД 11

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ 12

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 14

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК 15

1 Организация и основна дейност 16

2 База за изготвяне 16

3 Значими счетоводни политики 20

3.1 Имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти 20

3.2 Нематериални активи 22

3.3 Обезценка на нефинансови активи 23

3.4 Нетекущи активи (или група от активи за отписване), държани за продажба 23

3.5 Финансови инструменти 23

3.6 Материални запаси 29

3.7 Търговски и други вземания 29

3.8 Парични средства и парични еквиваленти 30

3.9 Акционерен капитал и резерви 30

3.10 Търговски и други задължения 30

3.11 Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси 31

3.12 Текущи и отсрочени данъци 31

3.13 Доходи на наети лица 32

3.14 Приходи 33

3.15 Разходи 38

3.16 Финансови приходи и разходи 38

3.17 Лизинг 38

3.18 Разходи по заеми 41

3.19 Провизии 42

3.20 Отчитане на безвъзмездна помощ и дарения (за бъдещи операции) 42

3.21 Свързани лица 42

3.22 Разпределение на дивиденти 42

3.23 Корекция на счетоводни грешки 43

4 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 43

5 Пари и парични еквиваленти 46

6 Търговски и други вземания 46

7 Активи по договори с клиенти 46

8 Материални запаси 47

9 Имоти, машини, съоръжения и оборудване 48
10 Инвестиционни имоти 49
11 Нематериални активи 50
12 Лизинг 51
13 Търговски и други задължения 52
14 Задължения по договори с клиенти 52
15 Провизии 53
16 Получени краткосрочни банкови заеми 53
17 Дългосрочни доходи на персонала 54
18 Основен капитал, резерви и дивиденти 55
19 Приходи 56
20 Други приходи 56
21 Разходи за материали и консумативи 56
22 Разходи за персонала 56
23 Разходи за външни услуги 57
24 Други разходи 57
25 Финансови приходи и разходи 58
26 Разходи за данъци 58
27 Сделки със свързани лица 60
28 Поети ангажименти, условни задължения и издадени банкови гаранции 61
29 Равняване на движенията на задължения, произтичащи от финансови дейности, към паричните потоци 62
30 Финансови инструменти 63
30.1 Счетоводни класификации и справедливи стойности 63
30.2 Управление на риска 64
30.3 Фактори на капиталовия риск 67
31 Събития след отчетната дата 68

ЕЛПРОМ ХЕВИ ИНДЪСТРИС АД

За годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

Обща информация

Управител
Алексей Кишко

Адрес
Бул. Рожен 41
гр. София 1202

Обслужващи банки
Райфайзенбанк България ЕАД
Банка ДСК ЕАД
УниКредит Булбанк АД

Одитор
Ти Пи Ей Одит ООД
ул. "Георги С. Раковски" №128
София 1000

ЕЛПРОМ ХЕВИ ИНДЪСТРИС АД

За годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Ръководството представя своя годишен доклад и годишен финансов отчет към 31 декември 2021 г., изготвен в съответствие с изискванията на приложимите Международни стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз и специфичните изисквания на българското законодателство, приложими към 31 декември 2021 г.

А. Преглед на развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и неговото състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено.

Профил на дружеството

„Елпром Хеви Индъстрис" АД ("Дружеството", „Компанията") е регистрирано в Търговския регистър като акционерно дружество по фирмено дело № 21984 от 1991 г. по описа на Софийски градски съд. Дружеството е вписано в търговския регистър към агенцията по вписванията с ЕИК 831169006. Седалището и адресът на управление на „Елпром Хеви Индъстрис" АД е в гр. София, бул. Рожен 41.

„Елпром Хеви Индъстрис" АД е производител на Трансформатори и Стъпални регулатори съпътстваща инсталация и поддържка и ремонт, развойна дейност свързана с продуктите, с над 75 годишен опит. Заводът е създаден през далечната 1949 година под името „Васил Коларов" и продължава да се развива и до днес.

Финансовият отчет на Елпром Хеви Индъстрис АД („Дружеството") за годината, приключваща на 31 декември 2021 г., е одобрен за издаване от Съвета на директорите 30 август 2022 г. Финансовият отчет подлежи на одобрение от едноличния собственик.

Структура на капитала и управителни органи

Към 31 декември 2021 година капиталът на „Елпром Хеви Индъстрис" АД възлиза на 12 267 740 лева, разпределен в 12 267 740 броя обикновени поименни безналични акции с право на глас, всяка с номинална стойност от 1 лев.

Мажоритарния акционер в Дружеството е „Интернешънъл БЕЗ Груп" ООД притежаващо 12 155 829 поименни безналични акции, представляващи 99,09 % от капитала на „Елпром Хеви Индъстрис" АД

Миноритарни собственици с общ дял от капитала на дружеството - 0,91%, са две юридически лица и други 1 725 различни физически лица.

През 2020 г. и 2021 г. Дружеството не е разпределяло дивиденти.

„Елпром Хеви Индъстрис" АД е акционерно дружество с едностепенна система на управление. Органи на управление на Дружеството са Съвета на Директорите и Общо събрание на акционерите. По – долу са представени имената на членовете на директорите.

Алексей Юриевич Кишко	Председател на СД, Изпълнителен директор
Михаил Кишко	Член на СД
Вероника Домнина	Член на СД

Преглед на дейността

Анализ на пазарната среда и описание на основните рискове, пред които е изправено Дружеството и използвани от дружеството финансови инструменти

Дружеството използва следните финансови инструменти: търговски и други вземания; пари и парични инструменти; заеми и кредити; търговски и други задължения. Дружеството няма деривативни финансови инструменти през 2021 г.

Основните рискове, пред които е изправено всяко едно търговско дружество са:

- пазарен риск
- ликвиден риск
- кредитен риск

Съветът на директорите носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъсква Дружеството. С цел минимизиране на тези рискове в компанията има разработени политики и методи, който дефинират лимити за поемане на рискове по отделни видове. Също така има създадени правила за контрол и проверка на съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на регулярна проверка с цел установяване на настъпили изменения в риска за Дружеството. Допълнителни количествени оповестявания са детайлно оповестени в бележка 31 от индивидуалния финансов отчет.

Като част от пазарния риск се класифицира и колебанията в цените на основните ресурси; суров петрол, мед и силициева стомана. За минимизиране на това влияние ръководството на Дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от два основни фактора - структура на разходите и цени на конкурентите.

Анализ на финансови показатели за резултата от дейността, имащи отношение към стопанската дейност

Хиляди лева/процент	2021	2020
Нетни приходи от продажби	46 461	48 626
EBITDA[1]	(1 387)	(579)
EBIT[2]	(3 372)	(2 670)
Нетна печалба	(3 720)	(2 877)
Активи	56 924	50 874
Дълг[3]	24 749	14 949
Получени заеми	4 946	4 714
Собствен капитал	32 175	35 925
Възвращаемост на инвестиран капитал (ROACE)[4]	-19,29%	-21,94%
Възвращаемост на активите (ROA)[5]	-6,54%	-5,66%
Дълг/Активи	9%	9%
Собствен капитал/активи	57%	71%
Текуща ликвидност [6]	0.43	0.82

Приходи

През 2021 „Елпром Хеви Индъстрис" АД реализира приходи от продажба в размер на 46 461 хил. лева, което представлява намаление от 4,45%, в сравнение с предходната година. Основна причина за намалението е спада на реализираните проекти свързани с приходи от продажба на стъпални регулатори спрямо предходната година.

През годината компанията се опита да запази лидерското място в Гърция като основен доставчик на трансформатори, въпреки сериозната инициатива на компании от Италия, Турция и Китай. С оглед на предстоящите проекти, най-вече за изграждане на соларни и вятърни паркове с европейско финансиране за следващите години този пазар се очаква да остане като основен за компанията.

Развитието на проекти с големите европейски инженерингови компании представлява значителен процент от поръчките на компанията за 2021 г. През годината също така се подновиха отношения с големи инженерингови компании от Испания и Италия.

През 2021 г. българският пазар остана приоритетен за дружеството, въпреки това предвид сложната икономическа и здравна обстановка, активността беше изключително слаба. Очаквани големи сделки бяха отложени и в резултат, делът на българския пазар от общия брой на поръчки за годината останаха малко.

---

[1] EBITDA (earnings before interest, tax, depreciation and amortization) – финансов резултат преди нетни финансови разходи, данъци, амортизация.
[2] EBIT (earnings before interest and tax) – финансов резултат преди нетни финансови разходи и данъци.
[3] Показателят включва краткосрочни и дългосрочни задължения, в т.ч. към свързани лица.
[4] ROACE (return on average capital employed) – изчислява се като финансовият резултат преди нетни финансови разходи и данъци се раздели на усредената величина на инвестирания капитал. Последният представлява разликата между общата сума на активите и краткосрочните задължения към трети лица.
[5] ROA (return on assets) – изчислява се като нетната печалба (загуба) се раздели на усредената стойност на активите.
[6] Текуща ликвидност – съотношение между краткосрочните активи и краткосрочните пасиви.

Приходите от стъпални регулатори от своя страна през 2021 г. се намаляват с 17,14 %, в сравнение с предходната година.

В хиляди лева	2021	2020	Изменение %
Приходи от продажба на трансформатори	28 815	27 329	5,44%
Приходи от продажба на стъпални регулатори	17 646	21 297	-17,14%
Общо	**46 461**	**48 626**	**-4,45%**

Разходи по икономически елементи

В резултат на високата инфлация се наблюдава значително повишаване на направените разходи през 2021 в следните категории:

- разходите за материали - 8,77 %
- разходите за външни услуги – 25,09 %
- разходите за персонал - 13,50%
- други разходи респективно - 24,03%

Въпреки направените усилия за оптимизиране на разходите, повишението на цените на основните суровини, материали, услуги и труд доведоха до общо увеличение на разходите с 10,87%

В хиляди лева	2021	2020	Изменение %
Разходи за материали	36 238	33 317	8,77%
Разходи за външни услуги	3 475	2 778	25,09%
Разходи за амортизация	1 985	2 091	-5,07%
Разходи за персонала	15 555	13 705	13,51%
Други разходи	2 612	2 106	24,03%
Общо	**59 865**	**53 997**	**10,87%**

Търговски вземания

По отношение на търговските вземания и благодарение на политиката за събиране на вземания се наблюдава намаление на очакваните кредитни загуби на Дружеството. В допълнение на това през 2021 са събрани вече обезценени вземания на стойност 1,194 хил. лева. (Бележка 6, Бележка 20 и Бележка 31).

Счетоводни грешки

През 2021 година е направен анализ и не са идентифицирани счетоводни грешки, възникнали в предходни години, които да доведат до преизчисляване на информацията, представена в отчетите за предходните години.

Б. Събития, настъпили след датата, към която е съставен годишния финансов отчет

Не са настъпили събития след 31 декември, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

В. Перспективи за бъдещо развитие

През 2021 г. се очаква приходите да бъдат около или над нивото от предходната година, с оглед възстановяването на икономиката и търсенето в регионален и световен мащаб. През 2021 г. Дружеството планира реализиране на инвестиционни проекти, които имат за цел увеличаване на паричните потоци, както и техническа модернизация на съществуващата производствена база.

В допълнение ръководството си е поставило следните основни цели, които да бъдат постигнати в краткосрочен и средносрочен план:

- Да продължи да произвежда силови трансформатори и стъпални регулатори, подобрявайки качеството на изделията, да разработва и усъвършенства продуктите, да внедрява нови методи и материали, да защитава своите разработки чрез патентоване.

-

- Развиване на развойната дейност при силовите трансформатори с цел подобряване на дизайна и качеството на трансформаторите;
- Да се фокусира върху съществуващите пазари с цел пазарна пенетрация, както и да търси нови пазари.
- Да продължи да оптимизира разходи с цел постигане на по-добри финансови резултати.
- Да продължи да развива уменията и знанията на своя персонал с цел подобряване качеството на услугите и предоставяне на интелигентни и иновативни решения.
- Да продължи да инвестира в персонала за повишаване на професионалните умения и предоставяне на възможност за кариерно развитие в България и по света.
- Осъществяване на непрекъснати и по-тесни контакти с големите инженерингови фирми потребители на трансформатори с цел изясняване и удовлетворяване на техните изисквания;
- Засилване на дейността на съществуващите агенти;

Г. Действие в областта на научноизследователската и развойната дейност

През 2021 година бяха завършени изпитания на новоразработени стъпални регулатори RSV 22-Y-400A-72.5 kV и RSV 22-Y-310A-72.5 kV предназначено за работа газова изолационна среда (SF6), под инспекцията на независима лаборатория CESI – Италия, съгласно IEC 60214:1-2014. Тези регулатори са предназначени за Корейския пазар, като в момента се извършват типови изпитания на трансформатор на Хюндай Електрик с монтиран в него RSV 22-Y-400A-72.5 пред корейските акредитационни органи.

Лабораторен Комплекс Стъпални Регулатори е в последна фаза за получаване на акредитация от „Българска служба за акредитация“ за международи стандарти IEC, ГОСТ, БДС за целия обхват на изпитания в комплекса. Изискването за провеждане на изпитания и издаване на протоколи от акредитирана лаборатория идва основно от Руския пазар, но не само.

Във последен етап на идеен проект е разработка на стъпален регулатор RSV12 с цел увеличаване нивото на главна изолация до 170kV. По този начин към гамата RSV12 41.5, 72.5, 145 ще бъде добавен регулатор RSV12 170kV. Очакванията са до края на месец ноември 2022 да бъде сглобен първия прототип и в началото на 2023 да бъдат завършени типови изпитания, с което да започне внедряването му в редовно производство.

Разработени са идейни проекти за подобряване на цялата гама стъпални регулатори RSV9, като целта е увеличаване на надеждността, увеличаване на технологичността и увеличаване на някои от работните параметри.

Д. Информация за придобиване на собствени акции по реда на чл. 187д от Търговския закон

През 2021 г дружеството не е придобивало собствени акции.

Е. Клонове на дружеството

Дружеството няма разкрити клонове

Ж. Информация по чл. 247 (2) от Търговския закон

През 2021 година „Елпром Хеви Индъстрис“ АД не е изплащало възнаграждения на Съвета на директорите. (Бележка 28)

Съвета на директорите не заемат други ръководни позиции в групата.

3. Отговорност на ръководство

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци, в съответствие с приложимата счетоводна рамка. Дружеството прилага за целите на отчитане по Българското счетоводно законодателство Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приложими в Европейския съюз. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Ръководството потвърждава, че е действало съобразно своите отговорности, и че финансовият отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приложими в Европейския съюз.

Ръководството също така потвърждава, че при изготвяне на настоящия индивидуален доклад за дейността е представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на Дружеството за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено. Ръководството е одобрило за издаване индивидуалния доклад за дейността и финансовия отчет за 2021 г. на 30 август 2021 година.

Елена Куюмджиян
Финансов директор

Алексей Кишко
Управител

Елпром Хеви Индъстрис АД
гр. София
30 август 2022 г.

ЕЛПРОМ ХЕВИ ИНДЪСТРИС АД

За годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

В хиляди лева	*Бел.*	**2021**	**2020**
Приходи	*19*	46 461	48 626
Други доходи	*20*	1 671	1 926
Общо Приходи		**48 132**	**50 552**
Разходи за материали	*21*	(36 238)	(33 317)
Разходи за външни услуги	*23*	(3 475)	(2 778)
Разходи за амортизация	*9,10,11,12*	(1 985)	(2 091)
Разходи за персонала	*22*	(15 555)	(13 705)
Други разходи	*24*	(2 612)	(2 106)
Изменение в наличността на незавършеното производство		8 348	(1 088)
Капитализирани разходи		13	1 863
Оперативна печалба / (загуба)		**(3 372)**	**(2 670)**
Финансови разходи	*25*	(410)	(86)
Финансови приходи	*25*	12	-
Печалба преди данъци		**(3 770)**	**(2 756)**
Приход/(разход) за данък върху доходите	*26*	50	(121)
Печалба за годината		**(3 720)**	**(2 877)**
Друг всеобхватен доход след данък		**(30)**	**-**
Общо всеобхватен доход		**(3 750)**	**(2 877)**

Пояснителните бележки от страница [17] до страница [68] са неразделна част от финансовия отчет

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Ръководството от 30 август 2022 г.

Алексей Кишко
Изпълнителен директор

Елена Куюмджиян
Финансов директор

Емил Боянов
Главен счетоводител
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Ти Пи Ей Одит ООД
Ирина Рангелова
Регистриран одитор,
отговорен за одита

30.09.2022

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

В хиляди лева	*Бел.*	31 декември 2021	31 декември 2020
Активи			
Нетекущи активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	*9*	6 776	7 527
Активи с право на ползване	*12*	7	11
Инвестиционни имоти	*10*	-	1
Нематериални активи	*11*	2 465	2 822
Отсрочени данъчни активи	*26*	554	501
Общо нетекущи активи		**9 802**	**10 862**
Текущи активи			
Материални запаси	*8*	31 907	19 332
Търговски и други вземания	*6*	12 365	15 471
Вземания от свързани лица	*27*	910	2 670
Пари и парични еквиваленти	*5*	1 940	2 539
Общо текущи активи		**47 122**	**40 012**
Общо активи		**56 924**	**50 874**

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ (Продължение)

В хиляди лева	*Бел.*	31 декември 2021	31 декември 2020
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Основен капитал	*18*	12 268	12 268
Резерви	*18,17*	6 399	9 670
Неразпределена печалба		17 228	16 864
Печалба / (загуба) от текущата година		(3 720)	(2 877)
Общо собствен капитал		**32 175**	**35 925**
Нетекущи пасиви			
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	*17*	1 831	1 729
Пасиви по лизинги	*12*	2	7
Общо нетекущи пасиви		**1 833**	**1 736**
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	*13*	10 794	6 173
Пасиви по лизинги	*12*	5	4
Задължения към свързани лица	*27*	4 403	47
Получени заеми от свързани лица	*27*	1 034	998
Получени краткосрочни банкови заеми	*16*	3 912	3 716
Провизии	*15*	439	429
Получени аванси		2 329	1 846
Общо текущи пасиви		**22 916**	**13 213**
Общо пасиви		**24 749**	**14 949**
Общо собствен капитал и пасиви		**56 924**	**50 874**

Пояснителните бележки от страница [17] до страница [68] са неразделна част от финансовия отчет

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Ръководството от 30 август 2022 г.

Алексей Кишко
Изпълнителен директор

Елена Куюмджиян
Финансов директор

Емил Боянов
Главен счетоводител
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Ти Пи Ей Одит ООД
Ирина Рангелова
Регистриран одитор, отговорен за одита

30.09.2022

ЕЛПРОМ ХЕВИ ИНДЪСТРИС АД

За годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

В хиляди лева	*Бел.*	*За собствениците на Дружеството*						
		Регистриран капитал	**Законови резерви**	**Премиен резерв**	**Допълните лен резерв**	**Резерв от план с дефинирани доходи**	**Печалби и загуби**	**Общо собствен капитал**
Баланс на 1 януари 2021	*18*	**12 268**	**5 240**	**1 190**	**3 240**		**13 987**	**35 925**
Общо всеобхватен доход за периода								
Трансфер към неразпределената печалба					(3 240)		3 240	
Печалба за периода		-	-	-	-		(3 720)	(3 720)
Друг всеобхватен доход за периода		-	-	-	-	(30)	-	(30)
Общо всеобхватен доход за периода		**12 268**	**5 240**	**1 190**	**-**	**(30)**	**(13 507)**	**32 175**
Сделки с акционери		-	-	-	-		-	-
Баланс на 31 декември 2021		**12 268**	**5 240**	**1 190**	**-**	**(30)**	**13 507**	**32 175**
Баланс на 1 януари 2020	*18*	12 268	5 240	1 190	3 240		16 864	38 802
Общо всеобхватен доход за периода								
Печалба за периода		-	-	-	-		(2 877)	(2 877)
Друг всеобхвате н доход за периода		-	-	-	-		-	-
Общо всеобхватен доход за периода		-	-	-	-		**(2 877)**	**(2 877)**
Сделки с акционери		-	-	-	-		-	-
Баланс на 31 декември 2020		**12 268**	**5 240**	**1 190**	**3 240**		**13 987**	**35 925**

Пояснителните бележки от страница [17] до страница [68] са неразделна част от финансовия отчет

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Ръководството от 30 август 2022 г.

Алексей Кишко
Изпълнителен директор

Елена Куюмджиян
Финансов директор

Емил Боянов
Главен счетоводител
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Ти Пи Ей Одит ООД
Ирина Рангелова
Регистриран одитор, отговорен за одита

30.09.2022.

ЕЛПРОМ ХЕВИ ИНДЪСТРИС АД

За годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК

В хиляди лева	**2021**	**2020**
Парични постъпления от клиенти	58 377	44 405
Парични плащания към доставчици	(45 565)	(40 665)
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	(14 833)	(12 966)
Плащания за данък върху дохода	-	-
Плащания за ДДС и други данъци	2 489	
Други парични потоци от основна дейност	230	3 065
Нетни парични потоци (използвани в) / от оперативната дейност	**698**	**(6 161)**
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		
Придобиване на машини и съоръжения и нематериални активи	(871)	(827)
Продажба на машини и съоръжения и нематериални активи	35	
Предоставени заеми на свързани лица	(1 173)	
Върнати заеми на свързани лица	587	
Други парични потоци от инвестиционна дейност	-	-
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	**(1 422)**	**(827)**
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ		
Изплатени заеми		(1 173)
Усвоени заеми	196	5 867
Изплатени лихви по заеми	(66)	(11)
Плащания, свързани с договори за финансов лизинг	(5)	(4)
Нетни парични потоци, използвани във финансова дейност	**125**	**4 679**
Нетно увеличение / (намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	**(599)**	**(2 309)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	**2 539**	**4 848**
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	**1 940**	**2 539**

Пояснителните бележки от страница [17] до страница [68] са неразделна част от финансовия отчет

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Ръководството от 30 август 2022 г.

Алексей Кишко
Изпълнителен директор

Елена Куюмджиян
Финансов директор

Емил Боянов
Главен счетоводител
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Ти Пи Ей Одит ООД
Ирина Рангелова
Регистриран одитор,
отговорен за одита

30.09.2022.

ЕЛПРОМ ХЕВИ ИНДЪСТРИС АД

За годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

1 Организация и основна дейност

Елпром Хеви Индъстрис АД е производител на Трансформатори и Стъпални регулатори съпътстваща инсталация и поддръжка и ремонт, развойна дейност свързана с продуктите, с над 60 годишен опит. Заводът е създаден през далечната 1949 година под името „Васил Коларов" и продължава да се развива и до днес.

Елпром Хеви Индъстрис АД акционерно дружество с адрес на регистрация и управление гр. София, бул. Рожен 41. Мажоритарен собственик на дружеството е чешката "Интернешънъл БЕЗ Груп"

Финансовият отчет на Елпром Хеви Индъстрис АД („Дружеството") за годината, приключваща на 31 декември 2021 г., е одобрен за издаване от Съвета на директорите 30 август 2022 г. Финансовият отчет подлежи на одобрение от едноличния собственик.

2 База за изготвяне

По-долу е описана счетоводната политика, приложена при изготвянето на настоящия индивидуален финансов отчет. Политиката е била последователно прилагана за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1.1 Съответствие

Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), приети от Комисията на Европейския съюз. С цел постигане на по-добро представяне част от финансовата информация за предходния период е била рекласифицирана

2.1.2 База за измерване

Финансовият отчет е изготвен при спазване принципа на историческата цена с изключение, планове с дефинирани доходи, отчитани по нетна настоящата стойност на задължението за дефинирани доходи.

2.1.3 Функционална валута и валута на представяне

Елементите включени във финансовите отчети са измерени, използвайки валутата на основната икономическа среда, в която оперира Дружеството („функционална валута"). Финансовият отчет е представен в хиляди български лева (BGN), която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. В сила от 1 януари 1999 г. българският лев е фиксиран към еврото при курс 1.95583 BGN = 1 EUR. Българската народна банка (БНБ) определя обменния курс на лева към други валути, като използва курс на еврото към съответната валута, котирана на международните пазари.

Сделки и салда

Валутни операции се отчитат в български лева по обменния курс към датата на сделката. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута към 31 декември, се оценяват по заключителния обменен курс на БНБ към тази дата.

Печалби и загуби от курсови разлики в резултат на уреждането и оценката в края на периода на активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута се признават във финансовия резултат за периода като финансови приходи или разходи към момента на възникването им.

Отчетените непарични позиции в баланса, които са деноминирани в чуждестранна валута при първоначалното признаване, се отчитат във функционалната валута чрез признаване на историческия обменен курс на БНБ към датата на сделката и в последствие не се преоценяват по заключителния обменен курс.

2.1.4 Действащо предприятие

Финансовите отчети са изготвени при предположението, че предприятието е действащо, което означава, че се очаква Дружеството да продължи обичайните си стопански дейности в предвидимо бъдеще.

Ръководството оцени приложимостта на принципа на действащо предприятие за изготвяне на финансовите отчети на Дружеството към датата на одобряването на този финансов отчет на база на цялата налична информация към този момент, включително по отношение на потенциалните последици от развитието на COVID – 19. Ръководството потвърждава, че не са му известни съществени несигурност, свързани със събития или условия, които могат да поставят под съмнение възможността на Дружеството да продължи като действащо предприятие

2.1.5 Нови и изменени стандарти и разяснения приети от дружеството

Дружеството е приложило следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващ на 1 януари 2021 г.

Прилагане на МСФО 9 'Финансови инструменти' с МСФО 4 'Застрахователни договори' (Изменения към МСФО 4)

Измененият МСФО 4 Застрахователни договори осигурява две възможности за предприятия, които издават застрахователни договори и които попадат в обхвата на МСФО 4:

- подход, при който предприятията могат да извършат рекласификация от печалбата или загубата си към друг всеобхватен доход на част от тези приходи или разходи, които са възникнали във връзка определени финансови активи. Стандартът нарича тази възможност „подход на припокриване".

- допуска се временно освобождаване от прилагането на МСФО 9 за предприятия, чиято основна дейност е издаването на застрахователни договори и които са в обхвата на МСФО 4; това е така нареченият подход на отсрочване.

Прилагането и на двата подхода е незадължително, като на дадено предприятие се разрешава да спре да ги прилага преди новият стандарт за застрахователните договори да е бил приложен.
Подходът на припокриване следва да се прилага, когато МСФО 9 е приложен за първи път. Подходът на отсрочване е приложим за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., и се допуска да бъде прилаган за период, ненадвишащ пет години след тази дата.

Свързани с Covid-19 наемни отстъпки (Изменение към МСФО 16)

Изменението предоставя на лизингополучателите освобождаване от преценяването за това дали дадена свързана с COVID-19 отстъпка представлява модификация на лизинга.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 юни 2020 г.

Продължаване на временното освобождаване от прилагане на МСФО 9 (Изменения към МСФО 4)

Изменението променя фиксираната дата на изтичане за временното освобождаване в МСФО 4 Застрахователни договори от прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти, така щото от предприятията би се изисквало да прилагат МСФО 9 за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
Одобрен.

Реформа на базовите лихвените проценти — Фаза 2 (Изменения към МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16)

Измененията в Реформата на бенчмарковете за лихвените проценти — Фаза 2 (Изменения към МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16) въвеждат практическо средство за изисквани от реформата модификации, изясняват, че отчитането на хеджирането не се преустановява единствено поради реформата на Междубанковата офертна ставка и въвеждат оповестявания, които позволяват на потребителите да разберат естеството и обсега на рисковете, възникващи от реформата на Междубанковата офертна ставка, на които предприятието е изложено, и как то управлява тези рискове, както и напредъка му при преминаване от Междубанкови офертни ставки към алтернативни базови проценти, и как предприятието управлява този преход.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.

Свързани с Covid-19 наемни отстъпки след 30 юни 2021 година (Изменение към МСФО 16)

Изменението продължава, с една година, изменението от м. май 2020 г., което предоставя на лизингополучателите освобождаване от преценяването за това дали дадена свързана с COVID-19 наемна отстъпка представлява модификация на лизинга.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.

2.1.6 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2021 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

МСФО 17 Застрахователни договори
МСФО 17 изисква застрахователните пасиви да бъдат измервани по настояща стойност на бъдещите задължения за плащане и осигурява относително синхронизиран подход за измерване и представяне за всички застрахователни договори. Посочените изисквания имат за цел постигане на последователно и съответстващо на принципите счетоводство за застрахователните договори. МСФО 17 заменя МСФО 4 Застрахователни договори, считано от 1 януари 2023 г.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Приет за прилагане в ЕС, макар и с опция за освобождаване от прилагане на изискването за годишни времеви диапазони.

Препратки към Концептуалната рамка за финансово отчитане (Изменения към МСФО 3)
Измененията актуализират промени в препратки към Концептуалната рамка за финансово отчитане в МСФО 3 без да променят съществено изискванията на стандарта.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.

Имоти, машини и съоръжения — Приходи преди използване по предназначение (Изменения към МСС 16)
Измененията забраняват от стойността на дадена позиция имоти, машини и съоръжения да бъдат приспадани приходи, получени от продажбата на позиции, които са произведени докато активът е бил в процес на привеждане до мястото, състоянието, по който ръководството предвижда да функционира. Вместо това, предприятието признава приходите от продажба на такива позиции, и себестойността им в печалба или загуба.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.

Обременителни договори — Стойност на изпълнение на договор (Изменения към МСС 37)
Измененията уточняват, че 'стойността на изпълнение' на даден договор включва 'разходите, които пряко свързани с договора'. Разходи, които се свързват пряко с даден договор, могат да бъдат или преки разходи (примери за това биха били пряк труд, материали), или други разпределени разходи, но които се свързват пряко с изпълнението на договора (пример за това би било разпределението на амортизационната такса за дадена позиция имоти, машини и съоръжения, използвани при изпълнението на договора).
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. Все още неприет за прилагане в ЕС.

Годишни подобрения към Международните стандарти за финансово отчитане 2018–2020 год.
Правят се изменения към следните стандарти:

- МСФО 1 – Изменението разрешава на дадено дъщерно дружество, което прилага параграф Г16(а) от МСФО 1, да измерва кумулативните разлики, възникнали от превод в друга валута, като използва стойностите, отчетени от дружеството- майка, като се основава на датата на която дружеството-майка е преминало към Международните стандарти за финансово отчитане.

- МСФО 9 – Изменението изяснява кои възнаграждения се включват от предприятието, когато прилага теста '10 процента' в параграф Б3.3.6 от МСФО 9, когато извършва преценка дали да отпише даден финансов пасив. Предприятието следва да включва само възнаграждения, платени или получени между него, като заемополучател и заемодателя, включително възнаграждения, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя от името на другия.

- МСФО 16 – Изменението към Илюстративен пример 13 към МСФО 16 премахва от примера илюстрацията на възстановяването на подобренията на наетото имущество от лизингодателя, за да се разсее всяко потенциално объркване относно третирането на лизинговите стимули, което би могло да възникне поради начина, по който лизинговите стимули са илюстрирани в този пример.

- МСС 41 – Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 за това предприятията когато определят справедливата стойност на биологичен актив с използване на метода на справедливата му стойност да изключват паричните потоци, свързани с данъчни плащания.

Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.

Изменения към МСФО 17

Изменя МСФО 17, за да адресира въпроси и свързани с изпълнението трудности, които са възникнали след публикуването на МСФО 17 Застрахователни договори през 2017 година. Основните промени са:

- Отсрочване на датата на първоначално прилагане на МСФО 17 с две години за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
- Допълнително изключване от обхвата на стандарта на договори за кредитни карти и подобни договори, които предоставят застрахователно покритие, както и незадължително изключване от обхвата за договори за заем, които прехвърлят значителен застрахователен риск.
- Признаване на парични потоци от застрахователно придобиване, свързани с очаквани подновявания на договори, включително разпоредби за преход и ръководство за парични потоци от застрахователно придобиване, признавани в стопанска дейност, придобита в бизнес комбинация.
- Изясняване на прилагането на МСФО 17 в междинни финансови отчети, като се позволява избор на счетоводна политика на ниво отчетно предприятие
- Пояснения относно прилагането на марж на договорно обслужване (МДО), който може да бъде приписан на услуга от типа инвестиция-възвращаемост и свързана с инвестиции услуга, и промени към съответните изисквания за оповестяване
- Продължаване на възможността за смекчаване на риска с включване на притежавани презастрахователни договори и нефинансови деривати
- Изменения, с които от дадено предприятие, което при първоначалното признаване признава загуби върху издадени обременителни застрахователни договори, се изисква също така да признае печалба върху притежавани презастрахователни договори
- Опростено представяне на застрахователни договори в отчета за финансовото състояние, така щото предприятията биха представяли активи и пасиви по застрахователен договор в отчета за финансовото състояние, определени с използване на портфейли от застрахователни договори, а не на групи от застрахователни договори
- Допълнително облекчение за преход за бизнес комбинации и допълнително облекчение за преход за датата на прилагане на възможността за смекчаване на риска и използването на подхода за преход на справедливата стойност

Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

2.1.7 Нови стандарти, разяснения и изменения още не приети от ЕС

Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (Изменения към МСС 1)
Измененията имат за цел да постигнат последователност при прилагане на изискванията, като помагат на дружествата да определят дали, в отчета за финансовото състояние, кредитната задлъжнялост и други пасиви, които са с несигурна дата на уреждане следва да бъдат класифицирани като текущи (дължими или потенциално дължими за уреждане в рамките на една година) или нетекущи.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Все още неприет за прилагане в ЕС.

Класифициране на пасивите като текущи или нетекущи — Отсрочване на ефективната дата (Изменение към МСС 1)
Изменението отсрочва ефективната дата на измененията от м. януари 2020 год. с една година, като от предприятията ще се изисква да прилагат изменението за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
Одобрен. Все още неприето за прилагане в ЕС.

Оповестяване на счетоводни политики (Изменения към МСС 1 и Изменения в Изложение за практика по МСФО 2)
Измененията изискват от предприятието да оповести своите материални счетоводни политики вместо своите значими счетоводни политики. По-нататъшни изменения разясняват как дадено предприятие може да идентифицира материална счетоводна политика. Добавят се примери за това кога дадена счетоводна политика е вероятно да бъде материална. В подкрепа на изменението Бордът също така е разработил ръководство и примери, с които разяснява и демонстрира прилагането на „процеса за определяне на материалност в четири стъпки", описан в Изложение за практика по МСФО 2.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Все още неприет за прилагане в ЕС.

Дефиниция на Приблизителни счетоводни оценки (Изменения към МСС 8)
Измененията заменят дефиницията на промяна в приблизителни счетоводни оценки с дефиниция на приблизителни счетоводни оценки. Съгласно новата дефиниция приблизителни счетоводни оценки са „парични суми във финансови отчети, които подлежат на несигурност на определянето". Предприятията разработват приблизителни счетоводни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат определени по начин, който предполага неопределеност на определянето. Измененията поясняват, че промяна в приблизителна счетоводна оценка, която е в резултат на нова информация или нови развития, не е корекция на грешка.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Все още неприет за прилагане в ЕС.

Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от Единична сделка (Изменения към МСС 12)
Измененията поясняват, че освобождаването от първоначално признаване не се прилага по отношение на сделки, при които равни суми от приспадащи се и облагаеми временни разлики произтичат при първоначалното признаване.
Приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Все още неприет за прилагане в ЕС.

Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 — Сравнителна информация (Изменение към МСФО 17)
Изменението разрешава на предприятия, които прилагат за първи път МСФО 17 и МСФО 9 едновременно, да представят сравнителна информация относно даден финансов актив така, сякаш изискванията за класификация и определяне по МСФО 9 са били приложени по отношение на съответния финансов актив и преди.
Предприятие, което избере да приложи изменението, го прилага, когато прилага за първи път МСФО 17. Все още неприето за прилагане в ЕС.

2.1.8 Редакционни корекции

Съветът по международни счетоводни стандарти периодично издава Редакционни корекции и промени към Международните стандарти за финансово отчитане и други становища. От началото на календарната 2020 г. такива корекции са правени през м. юли 2020 г., м. септември 2020 г., м. октомври 2020 г., м. ноември 2020 г., м. юни 2021 г., м. октомври 2021 г. и м. декември 2021 г.
Като незначителни редакционни корекции тези промени ефективно са незабавно приложими по отношение на Международните стандарти за финансово отчитане.

3 Значими счетоводни политики

3.1 Имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти

Имоти, машини и съоръжения

Първоначално оценяване

При първоначално придобиване, имотите, машините и съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена, включително мита и всякакви други разходи, които пряко се отнасят за привеждането на актива в подходящи условия за работа. Пряко свързаните разходи включват

разходи за подготовка на обекта, разходи за доставка, инсталиране и тестване, професионални и хонорари, свързани с проекта, данъци, които не подлежат на възстановяване и други.

Последващо оценяване

Избраният подход за последващо оценяване на имоти, машини и съоръжения е моделът на цената на придобиване съгласно МСС 16, която е цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонт и поддръжка се признават като текущи разходи в момента на възникването им. Последващи разходи направени във връзка с имоти, машини и съоръжения, които по същество водят до замяна на определени компоненти, значителни части и агрегати, или до подобрения или до промяна на функционалното предназначение, се капитализират в балансовата стойност на съответния актив, като се преразглежда оставащия полезен живот на актива. Неамортизираната част от заменения компонент се отписва от балансовата стойност на актива и се признава като текущ разход за периода през, през който е направена замяната.

При продажба или отписване на имоти, машини и съоръжения се отписва отчетната стойност и натрупаната амортизация на активите.

Печалби или загуби от продажбата (отписването) се определят като разлика между получените суми и балансовата стойност на актива и се представят в „Други печалби, нетно“ в отчета за всеобхватния доход. Когато преоценени активи се продават, сумата на преоценъчния резерв се прехвърля в неразпределена печалба.

Амортизации

Имоти, машини и съоръжения се амортизират по линейния метод за целия полезен живот на актива. Амортизацията на актива започва, в последващия месец, след като е активът е въведен в експлоатация или е на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот на активите се определя в съответствие с тяхното физическо износване, характерните особености на оборудването, бъдещите намерения за употреба и очаквано морално остаряване.

Очакваният полезен живот на най-големите категории на имоти, машини и съоръжения, е както следва:

Сгради	25 години
Машини и съоръжения	6 -7 години
Компютърна техника	2 години
Транспортни средства	4 години
Стопански инвентар	6 - 7 години

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

Дружеството е приело политика да капитализира и признава като машини и съоръжения, разходи който отговарят на изискванията на МСС 16 за признаването на актив и са с цена на придобиване над 700 лева.

Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имотите, държани за получаване на доходи от наем и/или от увеличаване на стойността им (включително и имотите в процес на изграждане). Когато Дружеството използва само незначителна част от даден собствен имот за производство, доставка на стоки или услуги, или за административни цели (заетост по-малка от 25% се счита за незначителна), имотът се представя като инвестиционен имот. Инвестиционните имоти се оценяват по цена на придобиване, включително разходите за осъществяване на сделката.

Избраният подход за последваща оценка на инвестиционните имоти е моделът на цената на придобиване по МСС 16, т.е. покупна цена намалена с натрупаните амортизации и обезценки. Инвестиционните имоти (без земи), се амортизират на линейна база за очаквания полезен живот, кой то е определен на 25 години.

Един инвестиционен имот се отписва при освобождаването или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и не се очакват бъдещи икономически изгоди от неговото освобождаване. Печалби и загуби, произтичащи от отписването на инвестиционен имот (представляващи разликата между нетните постъпления и балансовата стойност на актива) се признават в печалбата и загубата в периода на отписване на инвестиционния имот.

3.2 Нематериални активи

Програмни продукти, патенти и опитни образци

Програмни продукти, патенти и свързаните с тях опитни образци, са основните елементи включени в нематериалните активи. Нематериалните активи се оценяват първоначално по цена на придобиване. Те се признават, ако е вероятно, че Дружеството ще получи очакваните бъдещи ползи, които са свързани с активите и ако стойността им може да бъде надеждно определена. След първоначалното признаване нематериалните активи се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Нематериалните активи се амортизират на основата на линейния метод при най-добра оценка за полезния им живот. Полезният живот на софтуера е 2 години. Полезният живот на патентите е срока на защитеността с патент, която се определя от Патентно ведомство на Република България.

Разходите, свързани с поддържане на компютърни и софтуерни програми, се признават като разход в момента на възникването им. Разходите за развойна дейност, които са пряко свързани с получаването на патент от Патентно Ведомство на Република България се признават за нематериални активи, ако са спазени следните условия:

- Техническа изпълнимост на разработката, защитена с патент
- Разработката може да бъде използвана в производството на дружеството
- Продуктите, в която е вложена разработката ще бъде използвани или продадени
- Разходите по разработката и опитните образци, свързани със защитата на патента могат да бъдат надлежно оценени.

Разходите, свързани с проектирането и произвеждането на опитни образци, които няма да доведат до защита на патент, а целят оптимизиране на производството и/или продукта се признават на разход в момента на възникването им.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива, се включват в печалбата или загубата за периода, когато активът бъде отписан.

Разрешителни за продажба на продукция на определен пазар

Дружеството извършва определени разходи за тестване на продуктите си, с цел защита на производствените характеристики, безопасност и съответствие с определени национални стандарти. Резултатите от тестовете се представят пред съответната държавна сертифицираща институция, която издава право за продажба на определен продукт на територията на съответна държава за определен период. Дружеството признава нематериален дълготраен актив с полезен срок на живот равен на срока на валидност на разрешителното.

3.3 Обезценка на нефинансови активи

Дружеството оценява към всяка отчетна дата дали съществува индикация, че даден актив може да бъде обезценен. При наличие на индикации или когато се изисква годишен тест за обезценка, Дружеството изготвя приблизителна оценка на възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на активите е по-високата от справедливата стойност на актив или група активи, генерираща парични постъпления, намалена с разходи за продажба и тяхната стойност в употреба. Същата се определя за всеки отделен актив, освен ако активът не генерира парични постъпления, които са в голяма степен независими от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на един актив или група активи, генерираща парични постъпления превишава неговата възстановима стойност, активът се счита за обезценен и стойността му се намалява до неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават във финансовия резултат за периода като други оперативни разходи.

Към всяка отчетна дата се прави оценка дали индикаторите, довели до признати загуби от обезценка преди това, са намалели или вече не съществуват. Ако има такива индикации, Дружеството оценява възстановимата стойност на активите или групата активи, генерираща парични постъпления. Преди това призната загуба от обезценка се възстановява, само ако е налице промяна в предположенията, използвани да се определи възстановимата стойност след като е била призната последната загуба от обезценка. Възстановяването е ограничено, така че балансовата стойност на актива да не превишава възстановимата му стойност, нито да надвишава балансовата му стойност, която активът би имал нетно от амортизации, ако не беше обезценен в предходни години. Такова възстановяване се признава в отчета за всеобхватния доход за периода като намаление на други оперативни разходи.

3.4 Нетекущи активи (или група от активи за отписване), държани за продажба

Нетекущи активи (или група активи за отписване) се класифицират като активи, държани за продажба, когато тяхната балансова стойност, следва да бъде възстановена главно чрез продажба и е много вероятно, че продажбата ще бъде осъществена. Те се отчитат по по-ниската от балансовата и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, ако тяхната балансова стойност следва да възстанови по-скоро чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба.

3.5 Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Обичайните финансови инструменти на Дружеството са: парични средства и еквиваленти; търговки и други краткосрочни вземания, лизингови задължения; търговски и други задължения, получени банкови и други заеми.

Финансови активи

Първоначално признаване, класифициране и оценяване

При първоначалното им признаване, финансовите активи на Дружеството се класифицират в три групи, според последващата им оценка: по амортизирана стойност; по справедлива стойност през другият всеобхватен доход; и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедливи стойност през печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключения са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране – те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активи в рамките на дадени период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар,(най-вече българския)(редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. датата на която Дружеството е поело ангажимент да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на: а) договорните парични потоци на съответния финансов актив и б) бизнес модела на Дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични

потоци, които представляват „само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)“ по неиздължената сума на главницата. За целта в дружеството се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на ниво инструмент.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци произтичат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансови активи, или и от двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване, финансовите активи на дружеството се класифицират в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти);
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход с „рециклиране“ на кумулативни печалби или загуби (прилага се за дългови инструменти);
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без „рециклиране“ на кумулативни печалби или загуби (капиталови инструменти);
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (прилага се за дългови и капиталови инструменти.

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството класифицира и оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- Финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с цел получаването на договорните потоци от актива, и
- Условията по договора за финансов актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които се представляват само плащания на главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата и загубата, ако активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Дружеството може да включват: парични средства и еквиваленти в банки, търговски вземания и други вземания. Те се представят на следните балансови позиции в отчета за финансовото състояние: парични средства и еквиваленти, търговски и други вземания.

Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (дългови инструменти)(за бъдещи операции)

Дружеството класифицира и оценява дълговите си инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, когато са удовлетворени и двете по-долу условия:

- Финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел с цел както за събиране на договорните парични потоци, така и за продажбата му, и
- Условията по договора на финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания на главницата и лихвата върху неиздължената сума на главницата.

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка вкл. и тяхното възстановяване, се признават в печалбата или загубата и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност. Останалите промени в справедливата стойност се признават в другия всеобхватен доход като резерв от оценки по справедлива стойност. При отписване, кумулативната печалба или загуба, призната в другия всеобхватен доход, се рекласифицира (рециклира) през печалбата или загубата.

Дълговите инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход на Дружеството могат да включват: инвестиции в котирани дългови инструменти (корпоративни облигации), които са представени в статията „дългосрочни инвестиции" в отчета за финансовото състояние.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

При първоначалното им признаване Дружеството може да направи неотменим избор да класифицира определени капиталови инструменти като такива, определяни по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, но само когато те отговорят на определението за собствен капитал съгласно МСС22 Финансови инструменти: представяне и не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуално ниво, инструмент по инструмент.

Такива инструменти са малцинствени капиталови инвестиции, които се държат дългосрочно и във връзка с бизнес интересите на дружеството. Те са представени в отчета за финансовото състояние в статия „инвестиции"

При отписване на тези активи, печалбите и загубите от оценка по справедлива стойност, признати в другия всеобхватен доход, не се отчитат (рециклират) през печалбата или загубата. Дивидентите се признават като „финансови приходи" в печалбата или загубата, когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато дружеството извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансовия актив, в който случай печалбите се отчитат в другия всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата включват: финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност през печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Деривативните, включително отделените внедрени деривативи, също са класифицират като държани за търгуване, освен ако не са определени като ефективни хеджиращи инструменти.

Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определяни като такива по справедлива стойност през печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводно несъответствие.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в печалбата или загубата.

Тази категория включва деривативни инструменти, както и регистрирани за търговия на фондови борси капиталови инструменти, за които дружеството не е направило неотменим избор да се класифицира като такива по справедлива стойност през другия всеобхватен доход. Дивидентите по такива капиталови инструменти също се признават в статията „финансови приходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), когато бъде установено правото за получаване на плащане.

Дериватив, внедрен в хибриден договор с финансов пасив или нефинансов основен инструмент, се отделя от основния инструмент и се отчита като отделен дериватив, ако: икономическите характеристики и рискове не са тясно свързани с основния инструмент; отделен инструмент със същите условия като внедрения дериватив би отговорил на дефиницията за дериватив; и хибридният договор не се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата. Внедрените деривативи се оценяват по справедлива стойност, като промените в нея се признават в печалбата или загубата. Преоценка се извършва единствено ако е налице или промяна в условията на договора, която съществено модифицира паричните потоци, които биха били изисквани в противен случай, или ако е налице рекласификация на финансов актив извън категорията по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дериватив, внедрен в хибриден договор, съдържащ като основен инструмент финансов актив, не се отчита отделно. Изискването е основния инструмент – финансов актив, заедно с внедрения дериватив, да бъде класифициран в своята цялост като финансов актив по справедлива стойност през печалба и загуба.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на Дружеството, когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава към трета страна, чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността на актива; или б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е прехвърлило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило договорните си права за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Дружеството.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват част от условията на договора.

Предоставени заеми на свързани и трети лица, други съществени индивидуални вземания, и парични средства и еквиваленти. Финансови гаранции (за бъдещи операции)

За изчислението на очакваните кредитни загуби по предоставени заеми на свързани и трети лица, съществени индивидуални търговски вземания, вкл. паричните средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия подход на обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Дружеството прилагат „тристепенен" модел на обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). Използваната от Дружеството категоризация за оценка на кредитния риск, свързан със заемите, финансови гаранции и други индивидуални вземания е както следва: